

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILVP

Előfizetési árak:	Felelős szerkesztő	Megjelenik minden vasárnap.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egész évre 8 korona.	Dr. GAAL ENDRE.	Kéziratok nem adatnak vissza.	Dr. Gaal Endre lakásán (Pototzky-ház, Csikszereda), hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők.
Félévre 4 korona.		Hirdetési díjak előre fizetendők.	
Negyedévre 2 korona.			
Egyes szám ára 16 fillér.			

A vármegye magán vagyona

1869. február 16-án kelt legfelsőbb elhatározással adta vissza az uralkodó Csikvármegye közönségének az ugynevezett Revindikált havasokat s azok járulékait.

Ezek a havasok a török-tatár dúlások alkalmával időnkint foglaltattak el a vármegye területéből. És ez igen könnyű volt, mert azon időben a 20-22 ezernyi lakosság nem tudta azt nyilván tartani, sőt némely község még a havasok létezéséről sem birt tudomással, mikor aztán az 1767-69-iki tatárjárás azokra a foglalás tényét megállapította ugyan, de nem volt tisztázható, hogy valamikor voltak-e és mely községeknek voltak birtokában? Miután sem erdőlés, sem legelés céljából azokra szükség nem volt, és akkor még nem is voltak megközelíthetők. Ennek következtése lett aztán, hogy Csikban úgy, mint Gyergyóban a keleti határszélen lévő községek az uratlan birtokot foglalni kezdték, s mint hogy a gyengébbek elnyomattak s az Olt- és Marosmenti községek nem is igen érdeklődtek, vagy ha igen, a foglalásban megakadályoztattak: panaszpanaszra ment, s a rövidesen végző II-dik József nem vizsgálta a jogot, hanem 1783. első felében a székely határőrség ruházatának fedezésére lefoglalta, szokása szerint önkényűleg azok jövedelmét a gyalogezredek ruházatára fordítani rendelte.

Állami célokra szolgáltak tehát ezek a havasok 1783-tól 1869-ig és a vármegye akarva, nem akarva, türe ezt az abszolút intézkedést, de időnkint mégis felterjesztésekkel élt, hogy jogait, mint már akkor is szokásban volt, legalább papiroson védje meg.

Tévednek tehát mindazok, kik úgy vélekednek, hogy mint uratlan jószág foglaltatott el az akkori hatalom által. Ellenkezőleg elfoglaltatott azért, hogy a Rákóczi-féle szabadság harcok miatt elnyomott székelység nemcsak a katonai kötelezettséggel, hanem vagyoniilag is sújtassék, de hogy

mégis a látszat megkímélve legyen, lefoglaltatott a székely gyalogezred ruházati alapja részére. — De tévednek azok is, kik a havasok egészét vagy bizonyos részét valamely vidék, járás vagy bizonyos községekhez tartozónak vélik, mert a foglalás nagyobb része meg sem kezdetett, vagy ha igen birtoklással be nem végeztetett.

A fennebb mondott állami erőszakkal a havasok nem lettek tulajdonai a ruházati alapnak s nem is lehetnek, mert azokhoz joga volt a primorok és primipilusoknak épen úgy, mint a pikszidáriusoknak s így önmagától elesik az a téves ok, hogy miután a székely gyalogezred az 1848-49-iki szabadságharcban részt vett, mint katonai esküszegőtől koboztatott el. — Igen is az önkény kezét tett reá, de hát valamilyen alakban mégis menteni kellett az erőszakosságot.

Ki van zárva tehát, hogy a visszaadásban valami nagy kegy rejlenék hanem igen is a tulajdonos megkapta jogtalanul elfoglalt tulajdonát s az uralkodónak abban van ragyogó érdeme, hogy a sablonos féltételével, 86 év után a méltányosságnak és az igazságnak érvényt kívánt szerezni.

A vármegye közönsége tehát visszakapta tulajdonát s 1869. folyamán tényleg át is vette. Semminemű minisiteri utasítás, rendelet vagy még csak egyszerű leirat sem szabályozta a kezelést, a legkiterjedtebb rendelkezési joggal fogott munkához a törvényhatóság s Berde Mósa és Geczó János miniszteri osztálytanácsosok élő szóval is kijelentették, hogy a tulajdonos törvényhatóság keze semmi irányban kötve nincs, minek következtése lett aztán annak a 40 tagú bizottságnak a kiküldése, a mely önmagát szervezte, s a mely a kezelésre korlátlan megbízást nyert.

Ez a 40-es bizottság fel volt hatalmazva tehát, hogy legjobb belátása szerint rendezze és kezelje a revindikált havasok ügyét, s csak arra volt kötelezve, hogy évenként a gazdasági év bevégeztével tegyen jelentést a törvényhatóságnak és az is volt aztán a

végző fórum, tovább senkinek semmi beleszólása.

Három évig állott fenn ez a kezelési rendszer s ezalatt az idő alatt egyetlen egy közbirtokossági tagnak sem jutott eszébe annak igazalmosságában kétkedni. De végre ennél is, — mint minden közösügnél, felütötte fejét az irigység. A bizottság évenként négy gyűlést tartott, azért személyenként és naponként 5 frt javadalmazásban részesültek, fuvabér vagy uti általánról szó sem volt. Ez a javadalmazás — évenként legtovább 1600 frt — sokaknak szálka volt a szemében, az alapot nem szabad így megtámadni, s addig-addig tüzelték egymást, hogy három év után beszüntették a 40-es bizottság működését és minden legkisebb díjazás nélkül átruházták azt a központi közigazgatásra s még érdekesnek sem tartották a tisztis létszámot bárcsak egy személylyel emelni.

És itt kezdődik a törvényhatóságnak az a kötelezettsége, mely a tisztikar nyugdíjalapjának fedezetlen részét a vármegye magán javaira átutalja.

Előbb Puskás Ferenc, azután Lázár Dénes, utána Becze Antal alispánok és mindhárommal együttesen Madár Imre főjegyzője az érdem, — hogy az 1869-ben átvett 63 ezer forintból 36 év alatt több mint két millió korona alapot teremtettek s mégis emellett 120-130 székely ifjút tanítottak és segélyeztek évenként, — sőt Becze Antal takarékoságával oda vitte hogy 1885-től kezdve 14-15 év alatt a várkastélyból kapott 20 ezert frt és a somlyói vármegye házáért a kath. státus által kötelezett 10 ezer forint beszámításával a mostani vármegye-házat minden teher nélkül 100 ezer forint értékben adta át az alapnak a vármegye céljaira szolgáló állami javadalmazás megtakarításaiból.

1891-ben történt az első lépés a Revindikált havasok jövedelmeinek szabályrendelet szerű kezelésére, mint-hogy odáig a soha meg nem csalo józan ész, és a pénztári utasítások voltak az irányadók. Ekkor született meg

az első szabályrendelet, mely 10 \$-ban adta annak szukusát, a miről most 300 \$. sem tud kimerítően rendelkezni de úgy, hogy a vármegye semmi irányban kötve nem volt, felelősséggel senkinek sem tartozott. Ez a kis Szabályrendelet fenn állott 1896-ig, mikor a vallásügyi ministeriumban nem kezdték jó szemmel nézni a vagyon gyarapodását s különösen fel nem foghatták, hogy ministeri tudomány nélkül, hogy lehessen rendszeres gazdaságot folytatni. Bizonyos portentumok tehát kiküldették mugukat, hogy az arra képtelen vármegyének a vagyonkezelésre utasítást adjanak.

Hosszas tárgyalások és a dolgoknak minden irányu teljes összekuszálása után körülbelül fél év alatt megszülettek „A vármegye magán javainak alapszabályai“, — „Ügyviteli utasítás“, „Szervezési és ügyviteli szabályok“, „Pénztári és számviteli utasítás“, „Szervezeti és nyugdíjszabályzat“ címek alatt azok a képtelenségig menő utasítások, melyek a vallás- és közoktatásügyi ministeriumnak oly széles hatáskört biztosítottak, hogy azok mellett a vármegye rendelkezési joga teljesen illuzorius lett. Ezek a szabályok a beszerencsés erdőségek kezelési szabályainak hű másolatai voltak s bár az önálló gondolkozású emberek az előkészítő tárgyalások alatt az előrelátott veszélyre figyelmeztettek és sokat is töröltek az állami befolyás és rendelkezések hoszu sorozatából, — mindenben még sem érvényesíthették akarataikat, mikor aztán a rendelkezési és önálló intézkedési jog csak szerényen, hogy ne mondjuk szegényesen juthatott azokban kifejezésre.

Báró Barkóczy Endre akkor még segéd titkár magán körben figyelmeztetett is a következtésekre, de a maszlago már bevettük volt.

Két évi gyakorlat után a törvényhatóság kezdte észre venni a nagy baklövést, s rögtön hozzá is fogott a módosításokhoz, egy újabb általános szabályzatban törölvén a ministerium rendelkezési jogának kiszögélő részeit, de a vallásügyi kormány nem volt

Kőbányai sör- és ásványvíz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványvíz forgalmi és kivitelű r. t. Budapest, V., Báthory-ut 5. — Haggemacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t.

Főraktár Csikszereda részére: FAHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Arjegyzék, azonnali palackcsere mellett: Kászoni Salutáris és Répáti 1 literes palackban 20 fillér, félliteres palackban 17 fillér, nagybani vételnél árengedmény. Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borszéki, Baross, Borhegy, Előpaták, Gloria, Fehérkői, Felsőrákosai Mária, Boholt, Kászonyakabfalva borpataki, Hargitaliget, Matild, Székely Selters és Sztojcai gyógyvizek.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palackban az ország-szerte elsőrendű minőségűnek elismert Haggemacher-féle következő fajta sörök: „Király“-sör. — Salon à la „Pilsen“-sör. — „Bajor“-sör.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszeredai vasúti állomásra szállítva értendőek.

hajlandó megragadott jogából semmit engedni.

Igy történt aztán, hogy a vármege csak szorgalmazta az új Szabályrendelet jóváhagyását, de 6—7 évi idő alatt még csak feleletre sem érdekesítette és így még most is a régi rosszal kinlódunk.

A Revendikált havasok történetének ezekben adtuk rövidre összevont lényegét, s következéskéül teljes bizonyossággal megállapíthatjuk,

hogy ezen havasok a vármegyének oly magán tulajdonai, melyeknek jogi természete minden idegen befolyást kizár,

hogy a törvényhatóság a központi tisztikar és a segédhivatal ingyenes kezelésének beállításával oly kötelezettséget vállalt magára, melynek természetesen következtetése a nyugdíjalap terheinek megosztása.

hogy maga a központi tisztikar teremtette meg azt az állapotot, amely most s minden legkisebb megterhelés nélkül hozzá járulhat ahhoz,

hogy maga az alapvagyon a vármege közönségéé lévén, nem lehet kötelezve arra, hogy épen e célra gyűjtött vagyonának más irányú felhasználásával, önmagát adóztassa meg,

Mindezekben szolgálatot tettünk a törvényhatóság abeli törekvésének, — hogy a teljesen tévútra vezetett vállalkozásügyi ministerium meggyőzőessé állásponjtjának tarthatlanságáról s főképp arról, hogy ha már a felügyeleti jogot magához ragadta az nem változtatható át rendelkezési joggá, mert a tulajdon természete azt nem engedi.

Szenatermésünk fokozása.

Ha a nyugati államok statisztikai adatait böngésszük, elképedve fogjuk látni, hogy az ottani rétek termése kétszer-háromszorosa nagyobb, mint a hazai réteké, aminek nem egyedüli oka a mi mostohább éghajlatunk, de oka leginkább az, hogy mi rétejünket sehogysem ápoljuk, semmiféle gondozásban nem részesítjük, holott bizonyos dolog, hogy

az a rét, amelyet ollep a moha, amelyet folytonosan csak kaszálunk, de a talaj termőképességét tápláló anyagok hozzáadásával semmiképp sem igyekszünk fokozni, elveszti termőképességét és hozama hovatovább csökkenni fog.

Pedig a rétek termőerejének fokozása igen nagy fontosságú tényező minden gazdaságban, mert nagy terméshozamok esetén nagyobb állatállományt tarthatunk, több trágyát termelhetünk s ennek segítségével nagyobb mennyiségben adhatjuk vissza szántóföldjeinknek a placi növények által elvont tápláló anyagokat.

A rétek termésének fokozása sem nagy fáradságba, sem nagy költségbe nem került, csupán avval az eszmével kell megbarátkoznunk, hogy semmiféle talaj sem teremhet örökösen anélkül, hogy valamely táplálékot ne adjunk neki, amelyből újabb anyagot termelhet.

Egyik leghathatósabb módja a rétek termésének fokozására az őszi boronálás. Ha ezt elmulasztjuk tenni, a rétek annyira bemohosognak, hogy a levegő, az esővíz behatolása nagy mértékben akadályoztatik s ezáltal is a termés lényegesen csökken. A réteket minden őszi boronával kell keresztül-kasul hasogatni, hogy ezáltal egyrészt a mohát eltávolítsuk, másrészt az esővíz és hó lé behatolását lehetővé tegyük, de meg a gyökereket is új sarjadásra serkentsük. Mennél mélyebben, mennél jobban tudjuk ezt a műveletet keresztülvinni, annál bizonyosabban elmaradhatatlan a hatás.

Tápláló anyagokat is kell azonban a rét talajába juttatni, ami elkerülhetetlenül szükséges, különösen abban az esetben, ha a rét nem áradásos. Erre a célra a legmegfelelőbb a szuperfoszfát és a trágyalé. Kat. holdanként a boronával felhasználott talajra tehát 150 kg. szuperfoszfátot szórunk ki, azután pedig hígított trágyaléval öntözzük meg. Ilyetén módon bizonyosan kétszeres termést fogunk már a következő évben elérni, de ez eljárásnak három évre terjedő hatása van. Ha trágyalé nem állana rendelkezésünkre, úgy a szuperfoszfát egy magában is nagy eredményeket fog felmutatni, mert a réti talajokból leginkább a foszfor hiányzik.

Felhívás.

Kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy előfizetési díjikat beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon elő.

kihajolva oly búbájosan énekel, — fordultam az igazgatóhoz.

— Nelly Perkins, egy dúsgazdag angol özvegye.

— Nelly Perkins! Nelly Perkins! Ez a név. Mintha már hallottam volna, mintha már érdekelt volna.

— Majd segíteni fogok kissé memóriájának, — szólott mosolyogva vezetőm. Emlékezni fog talán, még a mult esztendőben, hiszen ön is ott volt Saint-Moriceban.

— Topp megvan! Hiszen ez az a gyönyörű angol nő, kibe az egész fűrdő közönség egy szálig belé volt bomolva. Persze, persze! Éjszakánként ez a dal őrszította meg Saint-Morice férfiközönségét, ettől nem tudott aludni sem férfi, sem nő. S ezért siettem én sátorfámat elhordani onnan, nehogy szívemet örökre zálogba felejtsem a szép Perkinsénál. De hogyan került e helyre, micsoda rettenetes tragédia sodorta az élve eltemetett e szörnyű kriptájába, a lelki betegek szilimájába.

— Ha érdekli, elmondhatom, hogy mi szükséges ahhoz egy-egy törékeny emberi lélek miképpen kerülhet zátonyra, miképpen veszíti el egyensúlyát az emberi öntudat s hogyan kerül valaki Saint-Morice gyönyörű hótakart bérceiről, ebbe a kies, de mégis barátságosan lelki gyógyintézetbe.

— Feltehetően érdekel, hiszen mindaz, mi a szép Perkinsérra vonatkozik elsősorban s meglepően érint, mert ha alapos takarítást végeznek belső világomban, nem egy olyan jelet találnék, mely a szép angol nőre még most oly fájoan emlékeztet.

— Nyugdíjazás. A megyei iskolaszék folyó hó 2-án megtartott ülésében tárgyalta özv. Riszner Józsefnének, a csikszerepai polg. leányiskola igazgatónéjának nyugdíjazása iránti kérését. Az iskolaszék fájdalommal vette tudomásul özv. Riszner Józsefné távozását, s neki az iskola vezetése körüli érdemeit méltányolva nagy tudását, szorgalmát és élettapasztalait jegyzőkönyvileg köszönetét fejezte ki. Egyszermind intézkedett a megüresedett állás betöltése iránt.

— Eljegyzés. Sárossy Gergely marcali polg. isk. igazgató eljegyezte Csudó Juliskát Csiktaplocán.

— Esküvő. Jakab Lajos gyimesi tanító folyó hó 15-én délután 3 órakor tartja esküvőjét Csikszentkirályon András Bertuska kisasszonnyal.

— Kápolna szentelés a Hargita-fűrdőn. A csikcsioi plebániai hivatal tudatja, hogy a Hargita fűrdőn közadakozásból felépült kápolna felszentelése augusztus hó 8-án tartatik meg, a melyre az érkelet közönséget tisztelettel meghívja a r. kath. plebániai hivatal.

— Színészet Tusnádfűrdőn. Az erdélyrészi második szinikerület választmányának idénybeosztó határozata értelmében Fehér Károly szintársulata f. hó 25-én kezdte meg Tusnádfűrdőn a 12 előadásban megállapított szini évadot. Bemutató előadásul a „Dollárkirályné” került színre, — mely alkalomból a győgycsarnok tágas hangverseny termét színtől megöltötte a fűrdő díszes közönsége. A szabatos, összevágó előadás nagy tetszést aratott. Sugár Aranka bravuros énekművészete, Sellő Renő kedvessége, szépsége, Albert Gizi és Dányi hatásos duettje és Fehér Károly törekvő színészgárdájának többi tagja a kényes igényű fűrdőközönség osztatlan tetszését vívta ki, mely a hétfői „Bajusz” és keddi „Bőregér” előadásokon csak fokozódott. — Az előjelekből ítélve Tusnádfűrdő lesz a nyári szini idény leglátogatottabb állomáshelye. Ebben a jó előadásokon kívül nagy része van Csutak Bélának és dr. Gaal Endre fűrdőbiztosnak, akik Tusnádfűrdő egyhangú, unalmas estéit rövid időre felvidítja, változatossá teszi az oda beköltözött színészet. A fűrdőközönség hálás lehet vármegyénk közszereketben álló főispánjának, ki a szini kerületet létesítette, annak ügyeit ritka lelkesedéssel és szakértelemmel vezeti és irányítja s ezáltal lehetővé tette, hogy a nagy városok színházaihoz

szokott közönség művészi igényeit is ki elégítő szintársulat még Tusnádfűrdőn is megforduljon.

— Testvér, testvér ellen. Az emberi szenvedély tobzódása mindenféle szedi állapotjait. Remetei Laczkó Ferenc és Elek valami birtokügyből kifolyólag régóta civakodást folytatnak. Mult hó 29-én civakodásuk véres kimeneteli lett. Lackó Elek kasszás közben az arra járó Ferencet reflexverrel több helyen súlyosan megsebesítette, de Ferenc a nagy vérvesztés következtében is annyi erővel bírt, hogy testvérét leverte a földre s a mikor eszméletét veszítette ő is meg testvére is, alóltan egymás mellé estek s így is találták meg az arra járók, honnan a szentmiklósi kórházba szállították.

— Nyári mulatság Ditrőn. Ha Ditrő lelkes, ifju hölgyei olyan jól értenek már a házi főzés művészetéhez is mint a társadalmi „lefőzéshez”, akkor mindannyia megérdemel már egy-egy szép és jó barna vagy szőke völgényt, de annak sem szabad meg haragudnia, akinek egy kissé vöröses jut, mert azt mondják, szerencsénkre, hogy a férfiak csak egy fokkal kell szebbnek lenni az ördögnek csak jó legyen, mert alaposan lefőzték a ditrói aranyifjúságot. — Mult hó 24-én Ditrő közönség-háza nagytermében dr. Zakariás Józsefné urnó elnöksége mellett olyan sikerült nyári mulatságot rendeztek, hogy ha Ditrőn már telefon lenne, elcsicseregnek híret heted-hét országra. A sikerült mulatságon a fesztelen jó kedv olyan magas fokra hágott, hogy nemcsak a fiatalság mulatott és táncolt igazi elismerés méltó buzgósággal, hanem a középkor is becsülettel végezte élvezetes munkáját, sőt még az öregekre is átragadt az élvezetvágy és azok is táncra perdültek, hogy kivegyék részüket a táncal egybeköltött édes élvezetből, úgy hogy a kedélyes mulatság csak késő hajnalban ért véget és akkor szelelt szét a közönség nagyrésze, amikor már a reggeli nap és a munkás nép irigy szemé mosolygot rájuk. De nem is csoda, mert annyi volt ott a szép lány és asszony, hogy még a felholt is egészségesé vált volna és táncra perdült tőle, az arany ifjúság pedig megértve a lesújtó (pardon lefőzés) édes csicseregést, azzal tette jóvá mulasztását hogy nemcsak a rendezés kivitelében volt buzgó segítő társa a lelkes hölgykoszorúnak, hanem világos viradüg buzgón rakta a ropogós csárdást és így a sikerült mulatságnak nemcsak az erkölcsi sikere rományen felül nagy, de a leendő tenispálya

A SZÉKELYSÉG TÁRGÁJA.

Hazavárás.

A zegzugos park majd mindegyik pavillonját már bejártuk az igazgató főorvossal. A férfi betegek osztályát már végességig szemléljük, még csupán a női osztály egy kised villaszerű házacskája maradt hátra.

Ezt szándékosan hagyta hátra részemre az intézet szeretetreméltó vezetője, mert itt akadunk szerinte a legérdekesebb esetekre. Itt tartják a csendes lelki betegeket, akik egész napon keresztül senkinek sem munkát, sem gondot nem adnak, hanem egykedvűen, nagyrészt a semmibe bámulva öltetik lemorzsolandó életüket.

Az igazgató azt is hozzáfűzte megjegyzéséhez, hogy ép e betegek között található a legkomplikáltabb lelki küzdelmeken keresztül hajszoltakat. S az élet egy-egy tragédiája ezekben a lelkekben talál örökös temető helyet.

A régi barokstílusban épült pavillonhoz közeledve, szinte megkövesedett a lábam. Az egyik ablakból egy gyönyörű fej tekintett ábrándosan felénk. A nyitott ablakon keresztül valami régi skot ballada elmosódó hang hullámai sodorta felénk a virágzó tavasz enyhe fuvalma

Az arc, a dal... Oly ismerősen tűnt fel előttem, hogy agysejteim azonnal működni kezdtek a titok megfejtésén.

— Ki az a gyönyörű nő, ki az ablakon

az ellenálhatatlanul bájos, szőke Nelly Norfolkot.

Ők azonban nem hagyták, hogy egész London beletekintsen az ő nagy boldogságukba s nászutra elmenekültek Svájc egekbe nyuló bércei közzé és ott szerették, ott imádták egymást végtelen forró szerelmmel, öröksnek látszó érzelmmel.

S mászták a hegyeket. Olyan vakmerő kirándulókat, még a legrögibb hegyi vezető sem látott, mint aminő az ifju Perkins pár volt. A leglehetetlenebb időkben, a leglehetetlenebb helyeket mászták meg. Elő a dallás, pros pozgás, kékszemű, lobogó szőke haju Sir Perkins, átána egy lépéssel a bájos, mindenki által titokban imádott fiatal asszony, az izgalmtól kipirult arccal s messze, messze tőlük a vezető.

Minden este holtra fáradtan tértek vissza, hotelbeli előkelő lakásukba s ilyenkor az asszony lágy soprán hangon, valami egészen ismeretlen régi angol hangszer kísérete mellett skot dalokat énekelt. Mintha az édes anya általna el gyermekét, olyképen hangzott a szívhez szóló gyönyörű melódia. Énekekkel feküdték, dallal ébredtek s szállóbeliek alig tudták bevárni, hogy mikor szállal meg az ő igazi, az ő szeretett dalos pacsirtájuk.

Csunya havas idő volt. Az egész fűrdőhely közönsége a társalgóban gyűlt össze. Mindenki otthon volt. Senki sem merészelt ez istentéleltűdében még csak gondolni is valamelyes kiráudulásra.

(Vége köv.)

alapjára is szép összeget szerzett, — úgy, hogy nemsokára az új pályán (villany világítás mellett) fogják edzeni magukat az újabb téli és nyári multságokra. (Beküldött).

— **Erdőégés.** A „Libáni Faipar részvénytársaság” által kitermelésre megvett és Újfalú határában fekvő „Bogáros” nevű, mintegy 2000 katasztrális hold nagyságú erdő lángokban áll. A tüzet mindeddig lokalizálni nem sikerült.

Katonaság elől a halálba. Lackó Sándor bucsúni korcsmáros 21 éves fia, ki nek most őszszel kellett volna berukkolnia, annyira szívére vette a katonaságot és terhesnek gondolta ezt, hogy ebbei félelmében öngyilkos lett.

Legolcsóbb butor bevásárlási forrás Székely és Réti butorgyára MAROSVÁSÁRHELY, Főtér 47.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy butor üzletünket, mely Erdély legszebb látványosság, egy nagyobb szabású asztalos műhellyel bővítettük ki és elvállalunk háló, ebédlő, szalon és uri szoba, szálloda és fürdőberendezések készítését a legjutányosabb árak mellett. — Óriási választék vas- és rézbutorokban. Szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők, **gyermekkoscsik** és gyermekszékében. — **Saját elsőrangú kárpitos műhelyünkben** elvállaljuk a legfinomabb kárpitos munkák elkészítését és különösen angol börmunkáinkra hívjuk fel a n. é. közönség figyelmét. — **Angol bőrgarnitúrák 360 koronától kezdve.** Elvállaljuk menyasszonyi kelengyék szállítását és készséggel mutatjuk be gazdag mintagyűjteményünket. Meghívására minden vétel kötelezettsége nélkül személyesen oda utazunk a rendelmény felvétele végett. Kérjük a n. é. közönség szíves támogatását és vagyunk kiváló

lisztelettel

S z é k e l y és Réti butorgyárosok.

— **Láblizzadás** és az azzal járó tartatlan bűz, kipálás, továbbá tyukszemek, bőrkeményedések és szemölcsök korszaka letűnt. Magnifik páratlan gyors hatású tyukszemel és bőrkeményedéseket kiirtó krém! Van önnek tyukszeme és bőrkeményedése? Akar ön attól minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan szabadulni? Akkor használja a Róth Sámuel által feltalált és törvényesen védett Magnifik tyukszem-vesztő házi szert. Egy doboz ára használati utasítással 1 korona 50 fill. Kapható: Fekete Vilmos illatszer-raktárában Csíkszeredán.

— **Vörös,** lagyos, felrepedt, érdes, durva ráncos kezek 3 nap alatt ragyogó, fehértől és bársony simává lesznek a Kerpel-kőfinomító használatával. Nem zsiros és nem ragad, tehát nappal is használható. Gyors és biztos hatásáról és kellemes használatáról hazánk legkiválóbb színésznői nyilatkoztak, köztük: Kúry Klára, Petrás Sári, Márkusné Szyer Ilonka ka, Sz. Varsányi Irén, Góthné Kertész Ella Ötvös Gitta, P. Gazsi Mariska stb., stb. Egy üveg ára 90 fillér. 4 üveget bérmentve

küld Kerpel-gyógytár. Budapest, V. Lipótkörút 28. Kerpel bőrfinomító mosdószappan 3 drb 1 korona 30 fillér. — Kapható Fekete Vilmosnál Csíkszeredán.

Laptulajdonos: Dr. Nagy Béni.

Szám 692—909. mj.

Faeladási hirdetmény.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a vármegye közönsége magántulajdonát képező „Uz” és „Veresvíz-völgyi” erdőségeiben:

1. M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 24,332—903. számú rendeletével megadott engedély s a vármegye magánjavai igazgatótanácsának 415—909. mj. sz. alatt kelt határozata alapján 3203-04 k. holdon megbecsült 380,723 m³ gömbölyű lucfenyő, 75,913 m³ gömbölyű jegenye-fenyő, 11,133 m³ gömbölyű erdei fenyő haszonfa, valamint 252,194 m³ gömbölyű bükk haszonfa és tűzifa 2,820,000 korona, (kettőmillió nyolcszázhusz-ezer korona).

Továbbá a vármegye közönsége magántulajdonát képező „Csobányos-völgyi” erdőségeiben:

2. M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 1381—906. számú rendeletével megadott engedély alapján a „Keresztshavasanak” „Sulcavölgyére” hajló részén 393:55 kat. holdon megbecsült 41,888 m³ gömbölyű lucfenyő-haszonfa és 24,134 m³ gömbölyű bükk mü- és tűzifa 221,507 kor. (kettőszázhuszonegyezer ötszázhet korona).

3. M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 50,665—900 számú rendeletével jóváhagyott rendszere, gazdasági üzemterv szerint kihasználásra esedékes a „Csobányos-völgyére” hajló „Bogársarok” erdőrezs 47:25 kat. holdján megbecsült 7187 m³ gömbölyű lucfenyő haszonfa és 2835 m³ gömbölyű bükk mü- és tűzifa 37,069 kor. (harminchétezer hatvankilenc korona).

4. M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 84,972—903. számú engedélye alapján mintegy 1996:80 kat. holdon összesen mintegy 95,333 t. m³ luc- és jegenye-fenyő haszonfa, valamint 800 t. m³ bükkfára becsült fatömeg 477,000 kor. (négy-százhetvenhétezer korona) kikiáltási árban, **folyó 1909. évi augusztus hó 30-án délelőtt 9 órakor** a megyei magánjavak igazgatóságának irodájában — Csíkszereda vármegyház megtartandó nyilvános árverésen, szó és zárt írásbeli ajánlatok mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az 1—4. alatti erdőrezsek fatömege külön-külön fog a hirdetményben megjelölt sorrendben árverés alá bocsáttatni, de írásbeli ajánlat együttesen az ajánlati ár külön-külön való megtétele mellett is benyújtható. A kikiáltási ár 10%-ka bánatpénzben az árverés megkezdése előtt az árverési bizottság kezéhez letendő.

A szabílyszerű bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok szintén 10% bánatpénzzel, vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral látandók el és tartalmazniuk kell egyúttal azt a kijelentést is, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Elköszent és utóajánlatok nem fogadtnak el, valamint a hirdetményben kitért erdőrezsek fatömegei kikiáltási áron alul eladati nem fognak.

Az árverési feltételek és becslésre vonatkozó közelebbi adatok mind a négy erdőrezs fatömegére külön-külön Csikvármegye magánjavai igazgatóságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikvármegye Magánjavainak Igazgatósága.

Csíkszereda. 1909. évi július hó 4.én.

Az Igazgatóság.

Sz. 533—1909. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csíkszeredai kir. járásbíróságnak 1909. évi V. 97. számú végzése következtében Elthes Zsigmond ügyvéd által képviselt öz. Tankó Vajda Istvánné Gyimesközéplak hidegségi lakós javára 600 korona s jár. erejéig 1909. évi január hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2591 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 8 drb tehén, 2 drb sveicer bika, 5 drb 2 éves tehénborjú, 2 drb herélt ló, 6 drb 2 éves tehénborjú, 1 vastengelyű szekér, 1 festett vastengelyű szekér, 1 kocsi-szán, 20 drb juh, 7 fejér gypaju kecske nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csíkszeredai kir. járásbíróság 1909. évi V. 97. számú végzése folytán 600 kor. tökéketelés, ennek 1906. évi május hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 66 korona 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig a végrehajtást szenvedett lakásán. Háromkötön leendő megtartására 1909. évi augusztus hó 9-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében középfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le és feli foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára elrendeltetik.

Kelt Csíkszeredán, 1909 évi július hó 20-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Egy tisztességes

özvegy asszony

koros vagy magános uri embernél **gazdasszonyi állást keres.**

Czím: Csíksomlyó, Bartis Katinka leveleivel.

Őszi barack

óriási zamata, 1 posta kosár bérmentve **5 korona. Szegedi édes csemege paprika 1 kg. 4 korona. Szegedi fél édes paprika 1 kg. 3 korona.** Utánvétellel, **Szifalgyi Györgynél, Szeged.**

:: Szóló augusztus hó 10-től kezdve

ALAPITTATOTT 1885.

Harkó Lajos

uri szabó-üzlete, Kolozsvárt.

— Szentgyház-utca 2. Státus palota. —

(Sürgöncim: Harkó szabó, Kolozsvár.)

Ajánlja dusan felszerelt szövetraktárát um:

Hazai és angol szöveteit.

Vidékre megrendelőknék minta gyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvetel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése. Vidéki megrendeléseket jutányos áron pontosan eszközöl.

Egy jó családból való fiu fizetés-sel lapunk könyvnyomdájában

tanulónak

felvétetik — esetleg azonnal is. —

EGRY HEGYI zamat os ó-vörös (Bikavér)

siller fehér borokat. Egri zöldfőzelékféléit, gyümölcsöket, csemege-szőlőt élő és levágot baromfiakat legolcsóbb árban szállítok.

Egy 5 kilós posta üveg Egri Bikavér frankó 5 és 8 korona.

Láng Nándornál, Egerben. (Hevesm.)

Árajánlattal azonnal szolgálók.

2—3

Szám 649—1909. fi.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye törvényhatóságának káson-alsóki járásába m. kir. helyügyminiszter ur által 84,206—1909. szám alatt rendszerezett és a folyó évi augusztushavában tartandó rendes közgyűlésen választás által betöltendő egy első osztályú szolgabírói állásra és az ennek betöltésével, esetleg megüresedő egy másod osztályú szolgabírói állásra a vármegyei ügyviteli szabályzat 2. §-a alapján pályázatot hirdetnek. Pályázatot hirdetek továbbá m. kir. helyügyminiszter urnak 147,177-908. szám alatt a vármegye négy járásába rendszerezett 1—1 díjnoki állásra.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy pályázati kérvényeiket a vármegye főispánjához címezve hozzám legkésőbb **folyó évi augusztus hó 20-ig** bezárólag adják be, vagy pedig személyes jelentkezés esetén abből bejelentéseiket ugyancsak a jelzett időig tegyék meg, mert a későbbi beadványok, illetve bejelentések figyelembe nem fognak vétetni. A díjnoki állásokra pályázók kérvényei sajátkezűleg irandók és előző szolgálatauk okmányokkal igazolandó.

A pályázati kérvényhez, akik Csikvármegye szolgálatában nem állanak, az 1883. évi I. törv.-cikkbe előirt képesítésüket igazoló okmányait is csatolni kötelesek, míg a vármegye szolgálatában álló pályázók pályázati törzskönyvi lapjaikkal hivatalból lesznek felszerelve.

A szolgabírói állásokkal járó illetmények az 1904. évi X. t.-cikkben vannak megállapítva.

A járási díjnokok évi javadalmazása 730 korona.

A pályázati kérvények beadásánál a vármegyei ügyviteli szabályzat 4. §-ában előirtak az irányadók.

Csíkszereda, 1909. évi július hó 19.én.

Fejér Sándor, alispán.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyék!

Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli Részvény-Társaság Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorjaj ellen	26 fillér.	Borhegyi, hűgyhajtó	26 fillér.	Horgász, étvágygerjesztő	18 fillér.
Borszéki Főkut, az ásványvizek királya, köszvény ellen	26	Boholti, üdítő víz	26	Kásonlökt-Salutris jód- és lithium tartalmu	18
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	26	Előpataki, sárgaság ellen	18	Répati, égvényes ásványviz	18
Bodoki Matild, alkális savanyuviz	18	Felsőlákosi Mária, légcsőhurut ellen	26	Székely-Selters, idült gyomorjajok ellen	26
Baross, vesebaj ellen	26	Hargitallgati, üdítő ital	26	Sztojkal, cukorbetegség ellen	28

Kérdezze meg az orvost és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íz össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Raktár: Fährndrich Zoltánnál (Csíkszereda.)

Pollitzer sérvlamborium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, felnőttek és amputáltak részére
Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8. félem

Az intézet szakorvosa bárkiuek teljesen díjtalanul áll rendelkezésére. Az orvos-
Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásár-
lásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!
Egyéni speciális kezelés! ::

Szabadalmazott sérvkötők 5 K. felfelé

Vidéki megrendeléseket az intézet szakorvosa
által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pont-
osan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöl-
tetnek. Hygienikus cikkek a legfinomabb minő-
ségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltéle-
nül megbízhatók. Tucatankint 2-16 K. Ugyan-
ott jelent meg: „Az ember egészsége” c. orvosi
mű, kizárólag sérvbajokkal foglalkozik. E mun-
kát bárkiuek borítékban díjtalanul küld az intézetet

A legolcsóbb bevásárlási forrás
FEKETE VILMOS

illatszertárában, Csikszereda (Fötér).

Kaphatók a legfinomabb illatszerek de
kagronként és mindennemű arc-
és kézápoló szerek. Gyógy- és virágszappan

Az Inda-sósorszesz főlerakata.

Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás el-
len. Hajrák-regenerátor az őszülő haj-
nak visszaadja az eredeti ifjúkori szí-
nét, valamint mindennemű különleges-
ségek raktára. A Thymol és Stomai-
fogápoló szerek a legjobbak. A Trifo-
leum (hajpetrol) hölgyeknek állandó haj-
ápolásához nélkülözhetetlen. A Honey
Jelly a legfinomabb kézfinomító

Vidéki megrendeléseket a legpontosab-
ban eszközölk. 37-

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leg-
főbb vágya, hogy mentől szebb legyen s
hogy ezen célját elérhesse, megragad
minden alkalmat és a legképtelenebb dol-
gokkal kenegeti arcát. — A legtöbb eset-
ben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak,
hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg
sok esetben tönkre teszi arcborét úgy,
hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell
ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, me-
lyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógy-
szerész Margit-Crème-jével elért (különö-
sen Francia- és Németországban) sok em-
bert arra bír, hogy ezt a világhírű, ár-
talmatlan és az arc minden tisztátlansága
(szeptől, májfolt, kiütések stb.) ellen pá-
ratlan és csodálatosan ható szert utánoz-
zák. Természetes, hogy ez senkinek sem
sikerül, mert a Margit-Crème készítésének
titkát senki más nem ismeri, mint a fel-
találó és készítő s épen azért, mert a

titkot soha senkire nem bízta, hanem min-
den egyes készítményt maga állít elő, a
Margit-Crème mindig egyforma, annak ki-
dolgozása a leggondosabb. Tehát hatása
is rögtöni és biztos. Övakodjunk tehát
arcunkat mindenféleképpen kenegetni és hasz-
náljunk oly szert, melyet angol, amerikai
és francia hírneves orvosok is ajánlanak,
mint egyedül biztos és ártalmatlan szert
az arc szépitésére és a szépség megör-
zésére. Ez a világhírű szépitőszert a Föld-
des-féle Margit Crème, mely már 4-5
napi használat után teljesen alakítja az
arc borét, eltünteti a szeptöket, májfolt-
okat, kiütéseket, dórátákat, mitesszert,
arc- és kézvrösséget. Az arc ideális
szép, üde és ifjú lesz s emellett a Mar-
git-Crème teljesen ártalmatlan. Ára: kis
tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona,
Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder
(fehér, rózsás és crème színben) 1 kor
20 fillér.

Czaka Béla mészáros és hentes, Csikszereda.

A fogyasztó közönség szives figyelmét felhívni kívánom
évek óta fennálló mészáros üzletnek

Hentes-Üzlettel

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem
fel és nem kíméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fo-
gyasztó közönséget tisztán kezelj, legízletesebb, friss hentes-
árakkal szolgálhassam ki mindennap, ugymint:

Párisi-, lengyel-, füstölt- ésszalámi-kolbász
[disznófőtsajt, virsli és stb. cikkek]ből

Főtörekvésem, hogy a fogyasztó közönség legkénye-
sebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tartozó árukkal
kielégíthessem, versenyképes árak mellett.

Vidéki megrendelést legpontosabban eszközölk.

21-

Kötöttárugyár Brassó.

Bátorkodunk a n. é. közönségnek figyelmébe ajánlani elismert kítő-
gyártmányainkat, ugymint mindennemű

pamut-, cerna- és gyapju-harisnyák, továbbá sporteikkek

és pedig sweateerek, lábszárak és más kötött cikkek ugy gyer-
mekek, mint felnőttek részére.

Most egy éve gyárunkat lényegesen nagyobbítottuk, miáltal gyártmá-
nyaink minőségre és versenyképességre nézve minden konkurenciát
felülmulnak.

Teljes tisztelettel

Foith György és Társa.

Kötött és rövidáru üzlet nagyban és kicsinyben

BRASSÓ, Kapu-utca 24. szám.

11

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít;
védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabadalmi irodák a kölföldön:

Berlin, Paris, Amsterdam,
W. Leyzigerstrasse 112. 28. rue Lafayette. Keizersgracht 208.

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépitőszert a

Földes-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeptölt, májfoltot,
pattanást, bőratkát (Mitesser) és minden más bőr
baj. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérre,
símává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-
szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható: GÖZSY ÁRPÁD gyógyszerésznél Csikszeredában.

16-

Páratlan és
csodás hatása

Övakodjunk
utáztatoktól!

M-i-it? „Papa megengedte!“

Hisz' valódi Jacobiféle Antinicotin cigarettá-hüvelyek
FADOBOZBAN

Figyelem! Csakis a Jacobi jelzés valódi!
Minden Fadohoz 1 érdekes bűvöskártyát tartalmaz.

Littke L. pezsgőboryár-telepe

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. szám.

Frigyes főherceg ő császári és királyi fensége
Salvator Lipót főherceg ő cs. és kir. fensége és a
Nemzetközi, Hálókocsi- és „Európai Express-
vonat-Társaság” SZÁLLÍTÓJA.

31-52

PEZSGÓFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC”, „FOR ENGLAND” (savanykás),
Casino „EXTRA SEC”, Britania „Extra Dry” cukor nélkül.

forduljon minden ré-
deklődő, ki sulyt fek-
tet l. fajtisza anyagra

Gyümölcsfák

disz- és kerítés
növények stb.

Nemes szilvaesmetékben nagy készlet
Szőlőoltványok
európai, amerikai sima és gyökeres
Vesszők Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társa

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Albertfy Sándor

BRASSÓ, Kórház-utca 62. szám.

Sürgőnycim: „ALBERTFY”.

Távbeszélő: 358.

Műszaki és építkezési anyagok üzlete, asphalt és cementipar vállalat.

Elvállal minden a cement és asphalt-ipar szakmába tartozó munkálatokat jótállás és jutányos árak mellett.
Raktáron tart portland- és román-cementet, gypszet, nádfonatot, tűzálló téglát chamollisztet, elszigetelő és fedéllemezt,
köszénkátránzt, carboliumot, fedélmázat, fali és fedéltéglát, meszet, szóval mindennemű építkezési anyagokat olcsó árakban.

11-30